

A Kúria a dr. Toncs Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Cserpák Judit ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása iránt az Egri Munkaügyi Bíróságnál 7.M.156/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Heves Megyei Bíróság 2.Mf.25.728/2011/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Heves Megyei Bíróság 2.Mf.25.728/2011/4. számú ítéletét hatályában fenntartja azzal, hogy a felperes által fizetendő másodfokú perköltség összege helyesen 12.500 (tizenkettőezer-ötszáz) forint.Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint és 2.500 (kettőezer-ötszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget. A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében a munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte eredeti munkakörbe történő visszahelyezésének mellőzésével.

Az Egri Munkaügyi Bíróság 7.M.156/2010/33. számú ítéletével a keresetet elutasította és a felperest perköltség viselésére kötelezte azzal, hogy a le nem rótt kereseti illeték az állam terhén marad.A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2009. november 3-ától állt az alperes alkalmazásában gépkezelő munkakörben. Munkaszerződésének pontja a F., K.t. alperesi székhelyet kötötte ki munkavégzési helyként és a felek megállapodtak abban is, hogy a munka jellegéből adódóan a foglalkoztatás változó munkahelyen történik.2010. januárjában a hideg idő miatt H.-n, a felperes munkavégzési helyén nem lehetett munkát végezni, így a foglalkoztatottak egy ideig állásidőn voltak. Ezt követően az alperes közös megegyezéssel szüntette meg munkaviszonyukat azzal, hogy amennyiben később szükség lesz a szakértelmükre, úgy új munkaszerződést kötnek.

A munkáltató 2010. február 11-én a felperes részére is közös megegyezést ajánlott, aki azt nem fogadta el.

Az alperes 2010. február 19-én kelt, a felperes által 2010. február 23-án kézhezvett levélben közölte, hogy 2010. január 29-én az alperes által kezdeményezett munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetését a munkavállaló nem fogadta el, ezért a munkaviszonya továbbra is fennáll. Felhívta a figyelmét, hogy a munka felvételére az f.-i székhelyen haladéktalanul jelenjen meg, távollétéről az esetleges igazolást hozza magával. A felperes a felhívásnak nem tett eleget, a székhelyen nem jelent meg.Az alperes 2010. március 3-án kelt, a felperes által 2010. március 5-én postai úton kézhezvett rendkívüli felmondással 2010. február 24-ével

megszüntette a munkaviszonyt. Az alperes a rendkívüli felmondást azzal indokolta, hogy a 2010. február 19-én kelt levelükkel - amelyet a felperes 2010. február 23-án átvett- felszólították, hogy az alperes székhelyén munkavégzés céljából jelenjen meg. Ez nem történt meg, és a távolmaradásának okát nem igazolta. Az indokolás szerint a felperes magatartásával a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan, jelentős mértékben megszegte. A felperes 2010. február hónapban nem kért szabadságot, azt az alperes ebben az időben nem engedélyezett és nem is adott ki részére. A per folyamán a peres felek az elmaradt túlmunkadíj és munkába járással kapcsolatosan felmerült költségek vonatkozásában egyezséget kötöttek amely kiterjedt arra is, hogy a felperesnek az alperesnél fennállt munkaviszony időtartama vonatkozásában átlagkeresetként bruttó 215.000 forint összeget határoztak meg. Az elsőfokú bíróság ítélete szerint a felek között létrejött munkaszerződésben a munkavégzés helyeként F.-t, az alperes székhelyét kötötték ki, továbbá azt, hogy a munka jellegéből adódóan a munkaadó a munkavállalót változó munkahelyen foglalkoztatja. A felperes személyes előadásából, a tanúvallomásokból és a munkaszerződés tartalmából az a következtetés volt levonható, hogy a munkavégzés nem állandó munkavégzési helyre jött létre.

A bizonyítási eljárás során megállapítást nyert, hogy a felperesnek a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetése nem állt szándékában, az elkészített okiratot nem írta alá. A változó munkahelyen foglalkoztatott munkavállaló azonban amennyiben a foglalkoztató az egyik munkavégzési helyen a munkáltató működési körében felmerült okból nem tud munkát biztosítani, másik munkahelyre átirányítható. Az alperes nem vitásan nem tudott munkát adni a perbeli időszakban a felperesnek, hiszen munkatársai munkaviszonyát közös megegyezéssel meg is szüntette, és a munkavállaló sem végzett hetekig maga munkát. Jogellenesnek tartotta a felperes a felmondást azon okból is, hogy 2010. február 18-ától 24-éig szabadságon volt, ezen időszak alatt hívta fel az alperes a munkahelyen történő megjelenési kötelezettségére. A felperes maga is arra hivatkozott, hogy a 2010. február 19. és 24. közötti időszakban nem kért és nem is kapott munkáltatójától szabadságot. Megállapítható, hogy a munkavégzésre történő felhívás nem szabadság alatt történt, hanem az igazolatlan napokat szabadságként számolta el a munkáltató. Ezt támasztotta alá azon felperesi nyilatkozat, miszerint nem is kért erre az időre szabadságot. A rendeltetésellenes joggyakorlás körében a felperest terhelte a bizonyítás arra nézve, hogy az alperes a felmondás jogát nem rendeltetésének megfelelően gyakorolta, azaz a változó munkavégzési helyen történő foglalkoztatásra kötelezésére kizárólag azért került sor, hogy az alperes azzal megalapozhassa a rendkívüli felmondást, továbbá azért, mert az elszámolással kapcsolatban vita alakult ki a felek között. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a rendeltetésellenes joggyakorlás vonatkozásában a bíróság azt

állapította meg, hogy a felperes nem tett eleget a rá háruló bizonyítási kötelezettségének, ezért a keresetet ezen okból is megalapozatlannak tartotta. A felperes fellebbezése folytán eljáró Heves Megyei Bíróság 2.Mf.25.728/2011/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és a felperest 10.000 forint másodfokú perköltség viselésére kötelezte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes nem bizonyította, hogy az alapító okiratban vagy a társaság legfőbb szervének határozata alapján gyakorolta H.F. a munkáltatói jogokat akkor, amikor a felperes munkaszerződését aláírta az alperes nevében. Az Mt. 10. § (1) bekezdése alapján azonban az érvénytelen megállapodáshoz fűződő jogokat és kötelezettségeket úgy kell elbírálni, mintha azok érvényesek lettek volna.

A felek közötti szerződés azzal a tartalommal jött létre, amely írásban is szerepel, azaz változó munkavégzési helyre, 1.000 Ft/óra időbérben állapodtak meg. Változó munkavégzési hely kikötése esetén a munkavállaló nem határozhatja meg hol dolgozzon, nem vitathatja a másik munkavégzési helyre történő átirányítását, és a munkavállalónak arra sincs alanyi joga, hogy ne szabadságot, hanem állásidőt vegyen igénybe. A felperes a fellebbezésében kérte, hogy a bíróság a perköltség vonatkozásában hat havi részletfizetést biztosítson számára. A Pp. 217. § (2) bekezdése értelmében hosszabb teljesítési határidő akkor állapítható meg, ha az a felek méltányos érdekeire és a kötelezettség természetére tekintettel indokoltnak mutatkozik. A felperes azt adta elő, hogy anyagi helyzete nem teszi lehetővé a perköltség megfizetését, állítását azonban semmivel nem igazolta. Mindezek alapján a másodfokú bíróság nem látott okot arra, hogy az általános eljárási szabályoktól eltérjen.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő határozat hozatalát kérte az alperes perköltségben való marasztalása mellett. A felperes hivatkozása szerint az Mt. rendelkezései alapján amennyiben az érvénytelenség a munkáltató hibájából ered, a rendes felmondás jogkövetkezményeit kell megfelelően alkalmazni. A felülvizsgálati érvelés szerint a változó munkavégzési hely nem értelmezhető kiterjesztően és így nem jelentheti azt, hogy bármely munkavégzési helyre utasítható a munkavállaló különösen akkor nem, amikor a munkaszerződés érvénytelensége okán a megállapított tényállás, illetve a per során bizonyított tények alapján kell a változó munkavégzési helyet meghatározni. A felülvizsgálati kérelem szerint a bíróságok nem megfelelően értékelték, hogy a felperes munkavégzési helye H.-n volt, és itt a tevékenység a per alatt is folyt. Útiköltséget már H.-ra sem fizetett az alperes, a felsőlajosi munkavégzésre történő felhívás pedig azon az alapon sem fogadható el, mert ez a helység kb. 160 km távolságra van a felperes lakóhelyétől, és az utazás költsége is rá hárult volna. A felperes hivatkozása szerint a munkáltató visszaélésszerű magatartást tanúsított. H. azt a tájékoztatást adta, hogy ha a felperes nem írja alá a közös megegyezést, akkor el fogja rendelni

az f.-i munkavégzést. A szabadságos napokat illetően az ítélet egyáltalán nem foglalkozik azzal a körülménnyel, hogy az alperes állítása szerint igazolatlanul volt távol és ezekre a napokra írta ki a szabadságot. A felperes szerint fontos körülmény, hogy a levelet 2010. február 23-án vette át, és 24-ével már meg is szüntették a jogviszonyát. A felmondást is e napra dátumozták, és a kilépő iratokon is ezt a napot tüntették fel. Az érdemi részen túl a másodfokú bíróság a perköltség részletekben történő megfizetése iránti kérelmet elutasította hivatkozva arra, hogy a felperes nem igazolta, miért nem teszi lehetővé anyagi helyzete annak megfizetését. Álláspontja szerint kellően igazolta nehéz anyagi helyzetét. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult a felperes perköltség fizetése mellett. A jogerős ítélet rendelkező részét annyiban kérte pontosítani, hogy a felperes helyesen 10.000 Ft + áfa, azaz összesen 12.500 forint képviselői költségből álló perköltség megfizetésére köteles, amit a jogerős ítélet indokolása is tartalmaz annak 6. oldalán. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között [Pp. 275. § (2) bekezdés].

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes alaptalanul hivatkozott a felülvizsgálati kérelmében az Mt. 10. §-ában foglaltak, illetve a 2006. évi IV. törvény (Gt.) rendelkezéseire a munkaviszony létesítésével összefüggésben. A felperes munkaviszonya általa sem vitatottan fennállt, ami rendkívüli felmondás folytán szűnt meg, így a jelen eljárásban a kereset szerint az ebben foglaltak voltak vizsgálat tárgyává tehetőek. A felek az alperes székhelyét, F.-t jelölték meg a munkavégzés helyéül azzal, hogy a munka jellegéből adódóan a foglalkoztatás változó munkahelyen történik. Mivel a tényleges munkahelyen, H.-n a felperes alkalmazása a téli időszakban nem volt megvalósítható és a munkaviszony közös megegyezéssel megszüntetéséhez nem járult hozzá, a munkáltató jogszerűen rendelkezett az F.-n történő megjelenésről. Ennek a felperes írásbeli felszólítás ellenére nem tett eleget, távolmaradása pedig a rendkívüli felmondás jogszerű indokául szolgálhatott [Mt. 96. § (1) bekezdés]. Megalapozatlan azon felülvizsgálati érvelés, hogy a munkáltató nem bizonyította, miszerint F.-n munkát tudott volna biztosítani. A felperes ezen a telephelyen előírás ellenére nem jelent meg, a munkáltató intézkedését pedig kizárólag erre alapította, vagyis a jogviszony megszüntetésének ez jogszerű indoka lehetett.

A jelen esetben az a körülmény, hogy a felperes részére szabadságot írt ki a munkáltató és ennek megfelelően számolt el azokon a napokon amelyeket egyébként igazolatlannak tekintett, jogszabálysértés megállapítására nem adott módot. Az eljáró bíróságok helytállóan fejtették ki, hogy a felperes jogviszonyának megszüntetése során az alperes eljárása nem volt „visszaélésszerű”.

A tevékenység jellegére figyelemmel a felperesnek munkát biztosítani H.-n nem tudott, a munkaviszony közös megegyezéssel megszüntetéséhez a munkavállaló nem járult hozzá, az előírás szerinti időben és ezt követően a munkáltató telephelyén nem jelent meg, így az alperes jogszabálysértés nélkül alkalmazta a rendkívüli felmondást. A munkáltató részéről rendeltetésellenes joggyakorlás nem volt megállapítható azon az alapon sem, hogy az f.-i munkavégzési helyen való megjelenésre felhívó levelet 2010. február 23-án vette át a munkavállaló, és munkára jelentkezés hiányában a munkáltató már a következő napon megszüntette a jogviszonyt. A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Mivel a jogerős ítélet rendelkező része - az indokolástól eltérően - nem tartalmazza a kérelemnek megfelelően az áfa összegét számítási hiba folytán, ezért a Kúria ezt pontosította.

A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul. Annak részletekben történő megfizetése nem volt indokolt a felülvizsgálati eljárásban, sem konkrét igazolások hiányában az alperesi érdekre is figyelemmel. A felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult a 73/2009. (XII.22.) IRM rendeletnek megfelelően, ezért a le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében. Budapest, 2012. december 12.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő